

ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
กรณีศึกษา วัดภูคุ้มข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

The Potential of Local Administrative Organizations
in Promotion of Cultural Tourism Case Study of Wat Phu Kum Khao, Kham
Phaung Sub - district, Pho Chai District, Roi Et Province

ช่อผกา สุขชา¹, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์^{2*}, และสุรพงษ์ แสงเรณู³

Chophaka Sukhka¹, Pongsawut Rachjun^{2*}, and Surapong Sangranoo³

^{1,2,3} คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

^{1,2,3} Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

*Corresponding author e-mail: Seat007@outlook.com

Received 20/04/2024 | Revised 05/06/2024 | Accepted 05/06/2024

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และ 3. เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย 1. นายกเทศมนตรี 2. ประธานสภาเทศบาล 3. ปลัดเทศบาล 4. เจ้าหน้าที่เทศบาล 5. ประชาชน และ 6. นักท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น จำนวน 22 คน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารวรรณกรรมและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาประเด็นผลการศึกษาประเด็นศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พบว่า ด้านกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยวจะเป็นการดึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมและปลูกฝังให้แก่ให้แก่คนในชุมชน โดยจะดำเนินงานให้หน่วยงานทางราชการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมาปรึกษาหารือร่วมกันเพื่อนำไปสู่การสนับสนุนจัดทำกิจกรรมที่เหมาะสมในการพัฒนาฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น

คำสำคัญ: ศักยภาพ; องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น; การส่งเสริม; ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

Abstract

The objectives of this research were 1. to study the potential of local government organizations in promoting cultural tourism sites, 2. to analyze the problems and obstacles in the potential of local government organizations in promoting cultural tourism sites, and 3. to suggest ways to solve problems and obstacles in the potential of local government

organizations. local government to promote cultural tourism It is a qualitative research with research tools such as in-depth interviews with target groups. 1. Mayor 2. Chairman of the Municipal Council 3. Municipal Clerk 4. Municipal Officials 5. Citizens and 6. Tourists, a total of 22 people, then bring information collected from documents. Literature and interview forms were analyzed in a content analysis. The results of the study on the potential of local government organizations in promoting cultural attractions revealed that the demand of tourists will draw the potential of local government organizations into Participate and cultivate it for people in the community. It will operate by government agencies, both the government sector. and the private sector came down to discuss together on the part of supporting appropriate activities. In the development, whether it is to support the revitalization and conservation of arts and culture in the local area. Issues, problems and obstacles in the potential of local government organizations in promoting cultural tourist attractions. It was found that publicizing information sources has not reached as much as it should. The main reason is that tourists who come expect to receive merit. And the problems that are often found are activities in the form of information that will be displayed in different learning locations. The temple has not received as much attention from tourists as it should. And the issue of ways to solve problems and obstacles, the potential of local government organizations in promoting cultural tourism, it was found that local government organizations should hurry up to take care and let the staff of local government organizations. Come in to encourage people in the community or community leaders to participate. in development by creating facilities for tourists in order to support the place to meet the needs of tourists.

Keywords: Potential; local government organization; promotion; cultural tourism

บทนำ

สังคมในปัจจุบันมีความตระหนักถึงความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม เทศกาล รวมถึงมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้านมากขึ้น ทั้งนี้การตื่นตัวต่อวัฒนธรรมประกอบกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่เป็นจุดกำเนิดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังจะเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้กลายเป็นศูนย์กลางของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในยุโรป อีกทั้งประเทศอื่น ๆ ได้พยายามที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศของตนเอง นอกจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะสามารถนำรายได้เข้าสู่ประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาคแล้ว การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่ต่อไปสำหรับประเทศไทยแล้ว การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมบริการที่สร้างรายได้และการจ้างงานให้กับประเทศไทยเป็นอย่างมากอย่างไรก็ดี ท่ามกลางการแข่งขันของตลาดท่องเที่ยวที่สูงขึ้น กระแสการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงได้รับความสนใจเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวและมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทยมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และได้มีการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน ดังนั้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจะคำนึงถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และ

ขนบธรรมเนียมประเพณีเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน (Nzama, Magi, & Ngocoho, 2005: ระบบออนไลน์)

ในระดับโลก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจัดได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดโดยมีการจ้างงานสูงถึง 192.3 ล้านคน (World Tourism Organization, 2010) ในระดับประเทศไทยอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ โดยมีการจ้างงานประมาณ 1.94 ล้านคน หรือประมาณร้อยละ 5.3 ของอัตราการจ้างงานทั้งหมดของประเทศ (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2553: ระบบออนไลน์) นอกจากนี้ การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมยังจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนผ่านทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนและการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชุมชนเพื่อเป็นความภูมิใจของคนในท้องถิ่น การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างไม่เหมาะสมอาจจะนำไปสู่ผลกระทบต่อชุมชน อันได้แก่ ค่าครองชีพที่สูงขึ้นของคนในชุมชนอัตราการเกิดอาชญากรรมที่สูงขึ้น การเพิ่มขึ้นของมลพิษและการเสื่อมถอยของวัฒนธรรมพื้นเมือง และวิถีชีวิตที่เคยมีอยู่ ทั้งนี้การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นจะมีความพิเศษตรงที่นักท่องเที่ยวจะเน้นที่เพื่อการศึกษาหาความรู้ในพื้นที่หรือบริเวณที่มีคุณลักษณะที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม สถานที่ดังกล่าวจะมีการบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลเกี่ยวเนื่องกับวัฒนธรรม องค์ความรู้และการให้คุณค่าของสังคม โดยสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมหรือขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งนอกเหนือจากสถานที่แล้ว เทศกาลและงานฉลองรวมไปถึงสินค้าพื้นเมืองในพื้นที่ต่าง ๆ

บ้านภูเขาทอง ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเชิงศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชน และยังมีอีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยว อันได้แก่ วัดภูกุ่มข้าว ปัญญาราม ตั้งอยู่ที่ บ้านภูเขาทอง หมู่ที่ 5 ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย ที่ดินตั้งวัดมีเนื้อที่ 54 ไร่ อยู่ทิศเหนือ บ้านภูเขาทอง ระยะทาง 3 กิโลเมตร ก่อตั้งวัดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2528 สถานที่โดดเด่นภายในวัดจะประกอบด้วย 1. ท้าววิรูปกนาคราช 2. พระธาตุภูกุ่มข้าว 3. หอยกลายเป็นหิน เป็นต้น ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ “วัดภูกุ่มข้าว” จึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวและวัดยังเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางศาสนาประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาทำหน้าที่สนับสนุนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวนี้เช่นกัน ถือเป็นบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งสามารถดึงความได้เปรียบของทุนทางทรัพยากรธรรมชาติมรดกทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีในท้องถิ่นหรือชุมชนมาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มและยังเป็นแหล่งรายได้ของประชาชนในท้องถิ่นได้ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภายในชุมชนโดยกระต้นประชาชนในท้องถิ่นตระหนักและมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนของตน

ดังนั้น จึงทำให้ผู้ศึกษาได้มองเห็นข้อบกพร่องในศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดภูกุ่มข้าว ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังดึงศักยภาพขององค์กรออกมาได้ไม่เต็มที่เนื่องจากหน่วยงานราชการยังไม่มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีส่งเสริมศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจนเพราะขาดงบประมาณในการบริหารเหตุนี้จึงทำให้เกิดปัญหาด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจเลือกศึกษาวิจัยเรื่อง "ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดภูกุ่มข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด" ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการ

ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะประเด็นการรักษาและดำรงไว้ซึ่งสภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนในท้องถิ่น ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาครั้งนี้ เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเป็นประโยชน์ในทางวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศักยภาพองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎัมข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎัมข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎัมข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ 1.นายกเทศมนตรี 2. ประธานสภาเทศบาล 3. ปลัดเทศบาล 4. เจ้าหน้าที่เทศบาล 5. ประชาชน และ 6. นักท่องเที่ยว รวมทั้งสิ้น จำนวน 22 คน

2. เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษาซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย โดยอยู่ภายใต้ประเด็น การวิจัยดังนี้คือ

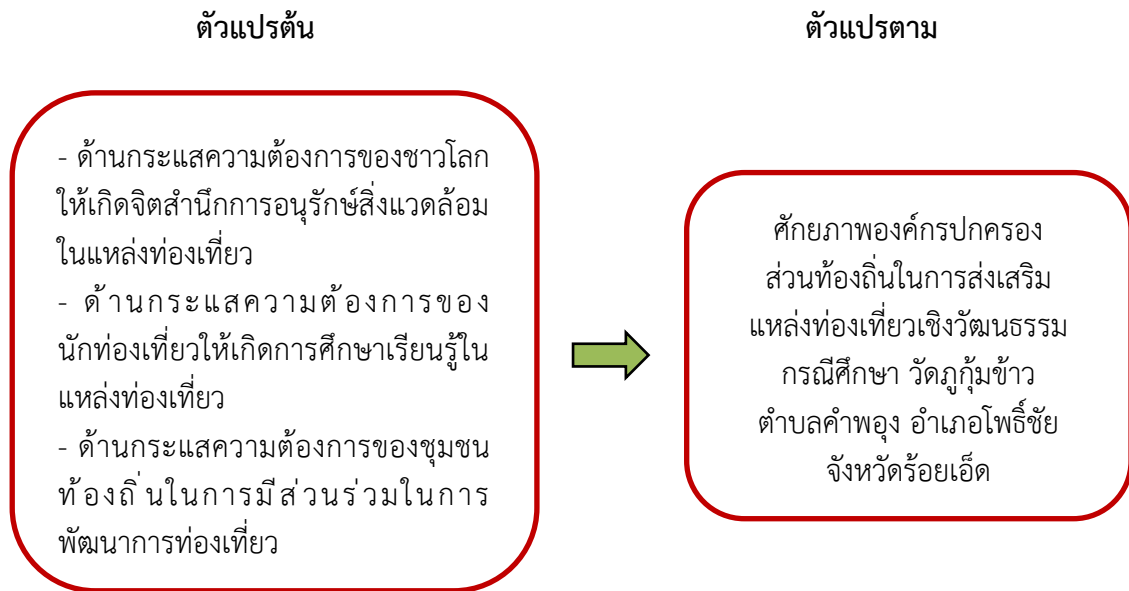
- 2.1 ประเด็นศักยภาพองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 2.2 ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 2.3 ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกตกับการสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์แยกแยะเป็นประเด็นต่าง ๆ โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษา และตามกรอบแนวคิด เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่รวบรวมประเด็นได้อย่างมีระบบ

5. กรอบการวิเคราะห์การวิจัย

กรอบการวิเคราะห์วิจัยเรื่อง “ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎีม้า ตำบลคำพอง อำเภอโศกชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” โดยเขียนให้เป็นแผนภาพ ดังนี้

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎีม้า ตำบลคำพอง อำเภอโศกชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” มีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎีม้า ตำบลคำพอง อำเภอโศกชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสดความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว” พบว่า ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสดความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นการดึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปลูกฝังให้แก่คนในชุมชน โดยจะดำเนินงานโดยให้หน่วยงานทางราชการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนลงมาปรึกษาหารือร่วมกันในแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยจะให้ความสำคัญในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการให้ความรู้และความเข้าใจ โดยจะมุ่งเน้นและเสริมสร้างในส่วนของการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนหรือบุคคลทั่วไป โดยทางผู้นำชุมชนจะร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนของการสนับสนุนจัดทำกิจกรรมที่เหมาะสม และปรับให้เกิดความสมดุลในรูปแบบของกิจกรรมที่มีอยู่ให้สอดคล้องต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเด็นศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว” พบว่า ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของวัดกุฎีม้า ในส่วนของการให้

ความสำคัญในเรื่องของการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นการรวมตัวกันทำกิจกรรมในท้องถิ่นโดยทางผู้นำชุมชนหรือร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องของการประชาสัมพันธ์แหล่งเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ภายในแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว การทำให้แหล่งท่องเที่ยวมีการสร้างความมั่นใจให้นักท่องเที่ยวโดยมีการจัดให้มีสถานที่ที่เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ภายในชุมชนมาจัดตั้งโดยจัดลำดับความสำคัญสถานที่สำคัญต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์รวมถึงแหล่งชูดพบซากดึกดำบรรพ์และการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้เชิงวัฒนธรรมในพื้นที่วัดภูกุ่มข้าว

ประเด็นศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว” พบว่า ในส่วนของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นสิ่งสำคัญอย่างมากเป็นการเชื่อมความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชุมชน โดยการขอความร่วมมือทั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงกิจกรรมที่มีการขอความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไปในตัว การส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านกระแสความต้องการของชุมชนที่มาปรับรวมและหารือทั้งตัวผู้นำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างตัวนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนซึ่งจะต้องไม่กระทบต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวโดยจะสนับสนุนให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมา

2. ปัญหาและอุปสรรคศึกษาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดภูกุ่มข้าว ตำบลคำพอง อำเภอน้ำขุ่น จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว” พบว่า สำหรับปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในด้านกระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการประชาสัมพันธ์แหล่งข่าวสารข้อมูลยังไม่ไปถึงมากเท่าที่ควร และเป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างมากในเรื่องของการเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หากการเข้าร่วมกันแก้ไขปัญหาในส่วนของการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจในเรื่องของการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกให้แก่ตัวนักท่องเที่ยวและผู้ที่มาท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเป็นปัญหาที่ต้องร่วมแก้ไขร่วมกันระหว่างคนในชุมชนกับหน่วยงานเทศบาลตำบลคำพองที่จะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาในส่วนของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยว

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว” พบว่า สำหรับปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยวสาเหตุหลัก ๆ คือนักท่องเที่ยวที่มาแล้วมีการคาดหวังว่าจะได้บุญได้ และปัญหาที่พบมักจะเป็นการจัดกิจกรรมในรูปแบบการให้ข้อมูลที่จะแสดงตามสถานที่เรียนรู้ต่าง ๆ ภายในวัด ยังไม่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากเท่าที่ควรและภายในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในวัดที่เกี่ยวกับการ

อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมยังไม่เป็นรูปเป็นร่าง ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มามากจะมาราบไว้เพื่อขอพรหรือมาสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์เท่านั้นจึงทำให้สถานที่ที่จัดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ยังไม่เป็นที่น่าสนใจจากนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสดความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว” พบว่า สำหรับปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านกระแสดความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาหรือการสร้างความร่วมมือกับชุมชน มักจะเป็นปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขในส่วนของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเกิดความคาดหวังในสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนและชาวบ้านที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการแก้ปัญหาที่ตรงประเด็นคือควรเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนและคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัญหาที่พบอีกอย่างนั้น ก็คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในเรื่องของการมาดูแลในแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งในเรื่องของการจัดทำงบประมาณการวางแผน และจัดระบบระเบียบรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ภายในวัด ส่วนมากผู้นำชุมชนจะเป็นคนขอความร่วมมือกับทางคนในชุมชนเพื่อทำความเข้าใจและหารือในส่วนของการขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายของการท่องเที่ยวและช่วยรักษาสภาพแวดล้อมภายในชุมชน

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎีขาว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสดความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว” พบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควรสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเร่งมาดูแล และให้พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชำนาญการในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อมากระตุ้นให้คนในชุมชนหรือผู้นำชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมในด้านของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จะต้องมีการสร้างจิตสำนึกในการส่งเสริมในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเร่งแก้ไขปัญหาเข้ามาดูแล และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการจัดรูปแบบของการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว” พบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว คือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว โดยรองรับสถานที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวโดยต้องมีการแก้ไขในส่วนของการเรียนรู้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้มากขึ้นโดยการสร้างจุดเด่นในการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ที่

ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยทางวัดกุ้มข้าวได้มีการเพิ่มแหล่งเรียนรู้ที่จะมุ่งเน้นไปในส่วนของพิพิธภัณฑ์และปรับปรุงภูมิทัศน์ การจัดการของภาครัฐโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งทำนโยบายและทำเรื่องในส่วนเพิ่มเติมของการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในแหล่งท่องเที่ยว และการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ทำให้เยาวชนภายในชุมชนสามารถสร้างรายได้ เพื่อเป็นการกระตุ้นและยังจะสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนเกิดการสำนึกในท้องถิ่นของตนอีกด้วย

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว” พบว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ถือเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทางชุมชนมาช่วยดูแลและจัดหางบประมาณมาก่อสร้างถนนลาดยางทางขึ้นวัดกุ้มข้าวและร่วมกันพัฒนาสถานที่เก็บที่เป็นพิพิธภัณฑ์ ให้มีนักวิชาการมาลงพื้นที่ให้ความรู้แก่ชุมชน ในส่วนของด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นนั้นหลัก ๆ คือต้องมีการร่วมกันพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและไม่ผลักเป็นภาระของใคร จะต้องให้ความสำคัญและร่วมกันทำความเข้าใจร่วมกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือ เพื่อให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาและร่วมแก้ไขปัญหา โดยต้องได้รับการแก้ไขในส่วนของหน่วยงานภาครัฐที่ขาดความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ของตน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุ้มข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผล ดังนี้คือ

1. ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุ้มข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว” กล่าวคือ จะเป็นการดึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปลูกฝังให้แก่วัยรุ่นในชุมชนโดยจะดำเนินงานโดยให้หน่วยงานทางราชการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนลงมาปรึกษาหารือร่วมกันในแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยจะให้ความสำคัญในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การให้ความรู้และความเข้าใจ โดยจะมุ่งเน้นและเสริมสร้างในส่วนของการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนหรือบุคคลทั่วไปโดยทางผู้นำชุมชนจะร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาในส่วนของการสนับสนุนจัดทำกิจกรรมที่เหมาะสม และปรับให้เกิดความสมดุลในรูปแบบของกิจกรรมที่มีอยู่ให้สอดคล้องต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมณฑล ยินนาน (2544: 17) ได้กล่าวว่า ศักยภาพ หมายถึง ความสามารถสูงสุดในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล หรือองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็น ศักยภาพจึงเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้การทำงานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ

ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้าน กระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว” กล่าวคือ ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสนความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว จะเป็นการดึงศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและปลูกฝังให้แก่นักเรียนในชุมชนจะดำเนินงานโดยให้หน่วยงานทางราชการทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนลงมาปรึกษาหารือร่วมกันในแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยจะให้ความสำคัญในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการให้ความรู้และความเข้าใจโดยจะมุ่งเน้นและเสริมสร้างในส่วนของการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้กับประชาชนหรือบุคคลทั่วไป โดยทางผู้นำชุมชนจะร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาในส่วนของ การสนับสนุนจัดทำกิจกรรมที่เหมาะสมและปรับให้เกิดความสมดุลในรูปแบบของกิจกรรมที่มีอยู่ให้สอดคล้องต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสรีสา ตระกูลวงษ์ (2540: 8) ได้กล่าวไว้ว่า ความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะแสดงความสามารถที่มีอยู่ให้ปรากฏ เมื่อมีโอกาที่จะกระทำในระดับบุคคลปัจจุบัน ศักยภาพจึงมีความสำคัญต่อการในอันที่จะส่งผลให้องค์การมีการดำเนินการที่ดีและยั่งยืน

ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้าน กระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว” กล่าวคือ ในส่วนของ ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญอย่างมากเป็นการเชื่อมความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับชุมชน โดยการขอความร่วมมือทั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชนและหน่วยงานภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ รวมไปถึงกิจกรรมที่มีการขอความร่วมมือในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไปในตัวการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในด้านกระแสนความต้องการของชุมชนที่มาปรับร่วมและหารือทั้งตัวผู้นำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาไม่ว่าจะเป็น การสนับสนุนฟื้นฟูอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจระหว่างตัวนักท่องเที่ยวและคนในชุมชนซึ่งจะต้องไม่กระทบต่อฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวโดยจะสนับสนุนให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมาซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสรีสา ตระกูลวงษ์ (2546) ได้กล่าวไว้ว่า ความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวคือการดำเนินงานพัฒนาสภาพชุมชนด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น สิ่งอำนวยความสะดวกหรือโครงสร้างพื้นฐานโดยมีการวางแผนการจัดการจากภาครัฐ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวอันจะทำให้เกิดการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งจะควบคู่ไปกับการรักษาทรัพยากรให้คงความดึงดูดใจ ทั้งนี้จำเป็นต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน และเกิดการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรม ทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Williams and Lawson (2001) ได้กล่าวไว้ว่า เป้าหมายหลักของผลกระทบทางสังคม การวิเคราะห์คือการให้นักพัฒนาหน่วยงานท้องถิ่นและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของชุมชนต่อการท่องเที่ยวเพื่อให้การรับรู้ผลกระทบในเชิงบวกอาจจะเสริมและการรับรู้เชิงลบผลกระทบจะลดลงมากขึ้น ผ่านทางการวางแผนการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาและอุปสรรคศึกษาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาวัดกุ้มข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว” กล่าวคือ สำหรับปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในด้านกระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เป็นปัญหาและอุปสรรคในเรื่องของการประชาสัมพันธ์แหล่งข่าวสารข้อมูลยังไม่ไปถึงมากเท่าที่ควร และเป็นเรื่องสำคัญเป็นอย่างมากในเรื่องของการเกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว หากการเข้าร่วมกันแก้ไขปัญหในส่วนของการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจในเรื่องของการปลูกจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจะเป็นการกระตุ้นจิตสำนึกให้แก่ตัวนักท่องเที่ยวและผู้ที่มาท่องเที่ยว ดังนั้นจึงเป็นปัญหาที่ต้องร่วมแก้ไขร่วมกันระหว่างคนในชุมชนกับหน่วยงานเทศบาลตำบลคำพองที่จะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหในส่วนของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยว สอดคล้องกับแนวคิดของ Shunli Gao, Songshan Huang and Yucheng Huang (2009) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจะเป็นการปรับเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นและเป็นการการพัฒนาสังคมชนบท ดังนั้น การมีส่วนร่วมของภาครัฐสำคัญที่สุดในการท่องเที่ยวในท้องถิ่น นอกจากนั้นการท่องเที่ยวในท้องถิ่นจะต้องมีมาตรการในการรักษาวัฒนธรรมชาติพันธุ์ด้วยเพื่อความยั่งยืนในท้องถิ่น

ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว” กล่าวคือ สำหรับปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยวสาเหตุหลัก ๆ คือนักท่องเที่ยวที่มาแล้วมีการคาดหวังว่าจะได้บุญได้ และปัญหาที่พบมักจะเป็นการจัดกิจกรรมในรูปแบบการให้ข้อมูลที่จะแสดงตามสถานที่เรียนรู้ต่าง ๆ ภายในวัดยังไม่ได้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวมากเท่าที่ควร และภายในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในวัดที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมยังไม่เป็นรูปเป็นร่าง ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มามากจะมาราบไว้เพื่อขอพรหรือมาสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์เท่านั้นจึงทำให้สถานที่ที่จัดขึ้นเกี่ยวกับการเรียนรู้ยังไม่เป็นที่น่าสนใจจากนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Brent W. Ritchie and Mikko Inkari (2006) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจะมีความแตกต่างในความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรู้ทางเศรษฐกิจ และผลประโยชน์ทางสังคมในระดับที่เฉพาะเจาะจงในเรื่องรายได้และการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการวางแผนกิจกรรมทางการท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “ด้านกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว” กล่าวคือ สำหรับปัญหาและอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านกระแสความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาหรือการสร้างความเข้าใจร่วมกับชุมชนมักจะเป็นปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขในส่วนของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเกิดความคาดหวังในสถานที่ท่องเที่ยวของชุมชนและชาวบ้านที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยการแก้ปัญหาที่ตรงประเด็นคือควรเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนและคนในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัญหาที่พบอีกอย่างนั้นก็คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนในเรื่องของการมาดูแลในแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งในเรื่องของการจัดทำงบประมาณ การวางแผน

และจัดระบบระเบียบรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ ภายในวัด ส่วนมากผู้นำชุมชนจะเป็นคนขอความร่วมมือกับทางคนในชุมชนเพื่อทำความเข้าใจและหารือในส่วนของการขอความร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมายของการท่องเที่ยว และช่วยรักษาสภาพแวดล้อมภายในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอุทัย หิรัญโต (2523: 2) ได้กล่าวไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นคือการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจ ให้ประชาชนในท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตนเอง การบริหารงานของท้องถิ่น มีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมดหรือบางส่วนมีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่ เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดภูกุ่มข้าว ต่าบลคำพอง อำเภอโพธิ์ชัยจังหวัดร้อยเอ็ด

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว กล่าวคือ แนวทางในการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ควรสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภายในแหล่งสถานที่ท่องเที่ยว และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเร่งมาดูแลและให้พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ชำนาญการ ในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเพื่อมากระตุ้นให้คนในชุมชนหรือผู้นำชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการมีส่วนร่วมในด้านของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาและอุปสรรคศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จะต้องมีการสร้างจิตสำนึกในการส่งเสริมในเรื่องของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเร่งแก้ไขปัญหาเข้ามาดูแล และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และการจัดรูปแบบของการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (2555: 9) ได้กล่าวไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชน ในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้น การบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว กล่าวคือ แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว คือการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว โดยรองรับสถานที่ให้เพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว ที่จะมาเที่ยวโดยต้องมีการแก้ไขในส่วนของการแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้มากขึ้น โดยการสร้างจุดเด่นในการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยทางวัดภูกุ่มข้าวได้มีการเพิ่มแหล่งเรียนรู้ที่จะมุ่งเน้นไปใน

ส่วนของพิพิธภัณฑ์และปรับปรุงภูมิทัศน์ การจัดการของภาครัฐโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งทำนโยบายและทำเรื่องในส่วนเพิ่มเติมของการศึกษาแหล่งเรียนรู้ภายในแหล่งท่องเที่ยว และการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่ทำให้เยาวชนภายในชุมชนสามารถสร้างรายได้ เพื่อเป็นการกระตุ้นและยังจะสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนเกิดการสำนึกในท้องถิ่นของตนอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีวัตถุประสงค์ เพื่อแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ อันประกอบด้วยการเรียนรู้การสัมผัสการชื่นชมกับเอกลักษณ์ความงดงามของวัฒนธรรม คุณค่าทางประวัติศาสตร์วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนอื่น ความแตกต่างทางวัฒนธรรมของชนต่างสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านของศิลปะ สถาปัตยกรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุเรื่องราวและคุณค่าทางประวัติศาสตร์รูปแบบวิถีชีวิต ภาษาการแต่งกาย การบริโภค ความเชื่อศาสนาจารีตประเพณีล้วนแต่เป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญช่วยกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนที่ต้องรับผิดชอบต่อไปจวบยพื้นฐานทางวัฒนธรรม

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว กล่าวคือ แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านกระแสความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว ถือเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทางชุมชนมาช่วยดูแล และจัดหางบประมาณมาก่อสร้างถนนลาดยางทางขึ้นวัดภูกุ่มข้าวและร่วมกันพัฒนาสถานที่เก็บที่เป็นพิพิธภัณฑ์ให้นักวิชาการมาลงพื้นที่ให้ความรู้แก่ชุมชน ในส่วนของด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นนั้นหลัก ๆ คือต้องมีการร่วมกันพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวและไม่ผลักภาระของใครจะต้องให้ความสำคัญและร่วมกันทำความเข้าใจร่วมกับชุมชนเพื่อขอความร่วมมือ เพื่อให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในการพัฒนาและร่วมแก้ไขปัญหา โดยต้องได้รับการแก้ไขในส่วนหน่วยงานภาครัฐที่ขาดความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ของตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของณรงค์ เส็งประชา (2538) เสนอว่า วัฒนธรรมของสังคมหนึ่งย่อมแตกต่างจากวัฒนธรรมของสังคมอื่น และวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเก็บกักไว้เหมือนสิ่งของใดๆ ได้ตราบดีที่มนุษย์ยังมีการเคลื่อนย้ายจากถิ่นหนึ่งไปยังแหล่งอื่น ๆ เช่น มีการท่องเที่ยว มีการค้าขาย การเผยแพร่ศาสนา การไปศึกษาหาความรู้ ฯลฯ เขาเหล่านั้นก็จะนำเอาวัฒนธรรมจากสังคมของเขาติดตัวไปด้วย และรับเอาวัฒนธรรมจากสังคมที่เขาไปติดต่อกลับมา ซึ่งถือได้ว่าเป็นการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม (Culture diffusion) นอกจากนั้นความเจริญก้าวหน้าในการสื่อสารคมนาคมขนส่งก็ยังช่วยให้การแพร่วัฒนธรรมเป็นอย่างกว้างขวาง สะดวก และรวดเร็ว หากพิจารณาถึงสังคมไทยเราจะพบว่า วัฒนธรรมของต่างประเทศมากมายได้หลั่งไหลเข้าสู่สังคมไทย เช่น เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิต และแม้แต่วิธีการศึกษายุคสมัยใหม่ซึ่งทำให้วัฒนธรรมของไทยแปรเปลี่ยนไปเป็นอันมาก การแพร่กระจายทางวัฒนธรรมจึงมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคม เพราะทำให้สังคมที่ได้รับวัฒนธรรมใหม่นั้นไม่ต้องลงทุนและเสียเวลากับการที่จะต้องเริ่มพัฒนาจากจุดเริ่มต้น และยังถ้ารู้จักเลือกรับเอาหรือปรับปรุงวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับสังคมของตนก็ย่อมจะได้รับประโยชน์มากขึ้นจากกล่าวได้ว่ามีน้อยสังคมเหลือเกินที่มีแต่วัฒนธรรมเดิมของตนส่วนใหญ่จะหยิบยืมวัฒนธรรมจากสังคมอื่น

ข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา วัดกุฎุมข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโศกชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้เขียนมีข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่ ที่ควรนำเสนอในประเด็นสำคัญ ดังนี้คือ

ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
กรณีศึกษา วัดกุฎุมข้าว ตำบลคำพอง อำเภอโศกชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริม
แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

- ด้านกระแสดความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
- ด้านกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว
- ด้านกระแสดความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

- ด้านกระแสดความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
- ด้านกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว
- ด้านกระแสดความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของศักยภาพองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

- ด้านกระแสดความต้องการของชาวโลกให้เกิดจิตสำนึกการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
- ด้านกระแสดความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดการเรียนรู้ในแหล่งท่องเที่ยว
- ด้านกระแสดความต้องการของชุมชนท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

- 1.1 ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียงวัดภูมู่ข้าว ควรช่วยกันสอดส่องช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยว
- 1.3 นักท่องเที่ยวที่เข้ามาวัดภูมู่ข้าว ควรรักษาความสะอาดไม่ควรทิ้งขยะในพื้นที่และไม่ควรทำลายทรัพย์สินภายในวัดภูมู่ข้าว เพื่อให้คงความสวยงามของธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาแนวทางการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วัดภูมู่ข้าว
- 2.2 ควรศึกษาค่านิยมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว วัดภูมู่ข้าว

เอกสารอ้างอิง

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2553). ข้อมูลจังหวัดและแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 12 กรกฎาคม 2566. จาก <http://thai.tourismthailand.org/where-to-go/>.
- กุลธิดา สามะพุทธิ. (2540). แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอีสาน กรณีศึกษา วัดศิลาอาสน์ (ภูพระ) จังหวัดชัยภูมิ. ชัยภูมิ : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จุมพล หนิมพานิช. (2526). อิทธิพลของวัฒนธรรมอาหารต่อสังคมภายในจังหวัดปัตตานี. ปัตตานี. : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2540). นวัตกรรมจัดการการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมชุมชน ตามแนวทางประชารัฐในอำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- ณรงค์ เส่งประชา. (2538). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2550). การพัฒนาสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสระบุรี. สระบุรี.
- ธัญญาลักษณ์ วีระสมบัติ. (2546). กลยุทธ์การพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล, วิชุดา กิจธรรม, ธาตุกร จันประเสริฐ และ นริสรา พิงโพธิ์สภ. (2557). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมตามค่านิยมและวัฒนธรรมไทยอย่างยั่งยืนด้วยการสังเคราะห์งานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ท่าพระจันทร์).
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ : เพรส แอนด์ ดีไซน์.
- ประทาน คงฤทธิศึกษาการ. (2524). การปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในศตวรรษที่ 21. วารสาร มจร การพัฒนาสังคม : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พฤทธิสถาน จุมพล. (2548). การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น : การจัดการองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอดอยหล่อ จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มณฑิรา ยืนนาน. (2544). การศึกษาเปรียบเทียบศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมของปราสาท

- หินพิมายและปราสาทเขาพนมรุ้ง. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยนครราชสีมา.
- มณฑิรา ยีนนาน. (2544). ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในการส่งเสริมและพัฒนา
วัฒนธรรม : กรณีศึกษา ตำบลตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี. สถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์.
- ไศรยา สิ่งชูวงศ์. (2546). การประเมินความพร้อมทางการท่องเที่ยวของเมืองท่องเที่ยวขนาดเล็ก อำเภอ
เขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี : วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย.
- ไศรยา สิ่งชูวงศ์. (2546). วิวัฒนาการแหล่งท่องเที่ยว กรณี เกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ ปริญญา
สังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สรริสา ตระกูลวงษ์. (2540). ศักยภาพและกลไกการปรับตัวขององค์กรสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาเด็ก
และเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนา
บริหารศาสตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2555). การปกครองส่วนท้องถิ่นและอำนาจหน้าที่ของกำนัน
และผู้ใหญ่บ้าน. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- อานนท อภาภิรม. (2516). การทดลองถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่นแก่เด็กวัยรุ่นในจังหวัด
จันทบุรี. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อมรา พงศาพิชญ์. (2534). วิถีชีวิตการดำรงอยู่วัฒนธรรมกลุ่มชาติพันธุ์อำเภอลำปาง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
แม่ฮ่องสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- Brent W. Ritchie, and Mikko Inkari. (2006). *Host Community Attitudes toward Tourism and
Cultural Tourism Development : the Case of the Lewes District, Southern England*.
Centre for Tourism Research, University of Canberra, Australia, and School of Service
Management, University of Brighton, England School of Service Management,
University of Brighton.
- Bruner, Edward M. (1996). "Tourism in Ghana" in *American Anthropologist*. Vol. 98, No.2,
pp.209 - 305.
- Nzama, A.T, Magi, L. M., & Ngcobo, N. R. (2005). *Workbook-I Tourism Workbook for Educators:
2004 Curriculum Statement (Unpublished Tourism Workshop Educational
Materials)*. Centre for Recreation & Tourism, UZ. and Tourism KwaZulu-Natal,
University of Zululand.
- Shunli Gao, Songsan Huang and Yucheng Huang. (2009). *Rural Tourism Development in
China*. The Coordination Department, China National Tourism Administration,
Beijing, China.School of Management, University of South Australia, Adelaide, South
Australia, Australia.Tourism and Event Management School, Shanghai Institute of
Foreign Trade, Shanghai, China.